

Nuspojave citostatske terapije i intervencije medicinske sestre kod bolesnika oboljelih od sarkoma

Side effects of cytostatic therapy and nurses interventions in patients with sarcoma

Ana Petričušić, med. sestra.;

Nikolina Križić, med. sestra.;

Sara Horvat, med. sestra.

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za onkologiju, Kišpatićeva ul. 12, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Prema rezultatima recentnih epidemioloških studija čija je svrha iznalaženje incidencije malignih bolesti vidljivo je stalno povećanje incidencije. Prema rezultati studija visokog znanstvenog stupnja, u općoj populaciji svaka treća osoba obolijeva od maligne bolesti, a svaka četvrta umire.

Uporaba kemoterapije uzrokuje neželjene posljedice koje nastupaju zbog neselektivnog djelovanja citostatika, koji osim učinka na tumorske stanice, imaju neželjeno djelovanje i na normalne stanice, a posebice na stanice s velikim brojem mitotičkih dioba.

Upravo stoga najčešće su i naizraženije neželjene posljedice uporabe kemoterapeutika izražene na koštanoj srži, sluznici probavnog trakta, folikulima dlaka i sl. Nuspojave su brojne, mogu biti lokalne i opće, mogu nastati iznenada ili se pojaviti tijekom duljeg perioda. U radu se opisuju pojave neželjenih posljedica uporabe kemoterapije kao što su alopecija, mučnina, povraćanje, dijareja, konstipacija, stomatitis i neutropenija.

Uloga medicinske sestre/tehničara kao člana multidisciplinarnog zdravstvenog tima u provođenju metoda zdravstvene njege onkološkog bolesnika od velike je važnosti. Uloga je medicinske sestre/tehničara provođenje kvalitetne i učinkovite edukacija bolesnika i članova njegove obitelji, jer zadovoljavajuće educirani pacijent je i zadovoljan pacijent, a učinci terapije bitno su veće kvalitete te su i ishodi liječenja značajno pozitivniji.

Nuspojave definiramo kao sve štetne, neželjene reakcije na uporabu ordiniranog medikamenta koje nastaju usprkos pridržavanju propisane doze i načina primjene.

Ključne riječi: sarkom • nuspojave • citostatici

Keywords: sarcoma • side effects • cytostatics